

حقوق حیوانات

اهمیت درختان شکسته و خشک جنگل برای حیوانات

سپهر سلیمی

در هفته‌های اخیر دستور سرپرست سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور درباره مجوز برداشت درختان شکسته ایستاده، خشک، سرپا و خطرناک‌ساز از جنگل‌های هیرکانی با اعتراضات شدید فعالان و شهروندان دوستدار محیط زیست همراه بود. حامیان حفاظت از محیط زیست معتقدند درختان شکسته و خشک بخش مهمی از اکوسیستم جنگل را تشکیل می‌دهند و باید در جنگل باقی بمانند. براساس اطلاعات مرکز آمار ایران، وسعت جنگل‌های ایران در سال ۱۹۰۰ میلادی حدود ۱۹میلیون هکتار بود اما این رقم تا سال ۲۰۱۲ به ۴،۱۴ میلیون هکتار کاهش یافته است. برپایه اطلاعات مؤسسه اقتصاد تجارت، تا سال ۲۰۱۵ مناطق جنگلی ایران به ۷،۱۰ میلیون هکتار کاهش یافته و نابودی ۴۳درصدی از سال ۱۹۰۰ داشته است. این شرایط نشان می‌دهد نابودی جنگل‌ها ارتباط مستقیمی با انقراض گونه‌های جانوری و گیاهی خواهد داشت. به‌طورکلی اهمیت درختان خشک و ایستاده در چند بخش مهم خلاصه می‌شود: این درختان شرایط مناسبی را برای زندگی و تکثیر حیوانات و موجودات بسیاری فراهم می‌کنند، انواع بی‌مهرگان، پستانداران کوچک، پرندگان، خزندگان و گیاهان بخشی از تنوع زیستی وابسته به این درختان هستند. درختان کف جنگل بستر مناسبی را برای خواب زمستانی برخی خزندگان ایجاد می‌کنند و فضای خوبی برای پناه‌گرفتن و استراحت حیوانات کوچک هستند. حفظ رطوبت جنگل و ایجاد سایه، شرایط مناسبی را برای رشد برخی گیاهان به وجود می‌آورد. ضمن اینکه باقی‌مانده درختان شکسته منبعی برای بذر و تکثیر درختان جنگلی هستند. درختان افتاده کف جنگل در حفاظت از خاک، جلوگیری از فرسایش و ایجاد سبیل‌های بزرگ نقش مؤثری دارند. تجزیه درختان شکسته باعث برگشتن مواد مغذی از جمله نیتروژن و کربن به بستر خاک خواهد شد که نقش بسیار مهمی در حاصلخیزی جنگل دارد. در اهمیت درختان شکسته همین نکته کافی است که تحقیقات نشان داده حدود یک‌پنجم از گونه‌های جنگلی به بقایای چوبی وابسته‌اند. این حیوانات شامل گونه‌های نادر یا در خطر انقراض مانند برخی حشرات ساکن درختان خشک، می‌شود. جمع‌آوری درختان خشک‌شده از جنگل علاوه‌بر آسیبی که به زیستگاه حیوانات وارد می‌کند، می‌تواند موجب حضور افرادی در جنگل شود که در پی شکار گونه‌های جانوری یا قطع درختان سالم هستند. ساده‌ترین و مهم‌ترین فایده درختان خشک و شکسته در ادامه بقای اکوسیستم جنگل خلاصه می‌شود. جنگل‌ها زیستگاه بسیاری از حیوانات بزرگ و کوچک هستند که ممکن است همچنان ناشناخته بوده و در هیچ‌جای دیگر دنیا وجود نداشته باشند. ۸۰ درصد از تنوع زیستی جهان در جنگل‌ها وجود دارد. براساس گزارش سازمان ملل متحد، خطر نابودی، طبیعت و تنوع زیستی زمین را تهدید می‌کند و به طور یی‌سابقه‌ای روند انقراض گونه‌ها افزایش یافته است. درحال‌حاضر یک میلیون گونه جانوری و گیاهی از هشت میلیون گونه شناخته‌شده زمین در خطر انقراض قرار دارند. نابودی جنگل باعث ایجاد و افزایش تعارض بین انسان و حیات‌وحش خواهد شد. وقتی جنگل نابود شود، فضای زیست حیوانات محدود می‌شود یا منابع غذایی حیات‌وحش از بین می‌رود و برای تأمین مواد غذایی به ناچار به محل زندگی انسان نزدیک خواهند شد. در کشور ما دام‌پروری افسارگسیخته، ویلاسازی و جنگل‌خواری، تبدیل جنگل به مزارع کشاورزی، ایجاد جاده و مراکز تفریحی در کنار آتش‌سوزی و شیوع بیماری‌های گیاهی آسیب‌های جدی و غیرقابل جبرانی به جنگل وارد کرده است. جنگل‌های ایران توان و ظرفیت آسیب بیشتر را ندارند.

گزارش

گزارش نشست تخصصی راهکارهای مبارزه با استعمال دخانیات

نشست تخصصی راهکارهای مبارزه با استعمال دخانیات در فضای دانشگاهی علوم پزشکی با حضور دکتر مسعود حبیبی، معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، دکتر محمدرضا مسجدی، عضو وابسته فرهنگستان و دبیر کل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران و جمعی از مدیران و مسئولان معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، برگزار شد. در ابتدای این نشست محمدرضا مسجدی، دبیر کل جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، با بیان اینکه جمعیت مبارزه با دخانیات هیئت امن‌ا دارد، ابراز کرد: فعالیت‌های گسترده‌ای در این هیئت در دست اقدام است اما اگر بخواهیم بعد از ۳۰ سال به فعالیت‌های انجام‌شده نمره بدهیم، عدد آن زیر ۱۰ است. به‌واقع در موضوع دخانیات باید دغدغه‌مند بود؛ زیرا تنها با این دغدغه است که کار پیش خواهد رفت. او با تأکید بر این نکته که باید برای دانشجویان امکانات ورزشی و تفریحی سالم ایجاد کرد تا ذهن دانشجو به دنبال تفریحات ناسالم نرود، یادآور شد: یکی از نقاط ضعف ما در این حوزه، میحت مالیات بر دخانیات است. قسمت مهمی از این مالیات باید در اختیار وزارت‌های ورزش، علوم و بهداشت برای توسعه اماکن ورزشی رایگان به‌خصوص در دانشگاه‌ها اختصاص یابد. در کشور آمریکا صدها مدل مسابقه ورزشی برای درگیرکردن ذهن جوانان به ورزش برگزار می‌شود. در این کشور مسابقه ملی طناب‌کشی وجود دارد که از دید بسیاری در کشور ما شاید جزء ورزش محسوب نشود. جوانان برای داشتن حال‌وهوای تفریح و سرگرمی نباید به کشیدن سیگار روی بیاورند. اگر امکانات سالم تفریحی و ورزشی برای جوان ایجاد کنیم او از این امکانات استفاده خواهد کرد. در ادامه، مسعود حبیبی، معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، بیان کرد: هماهنگی‌های لازم را انجام خواهیم داد تا «ستاد قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات» شکل بگیرد. در این میان موضوع جوانان و نقش همتایان بسیار مهم است. بر این اساس از کانون‌های فرهنگی و هنری دانشگاه‌های علوم پزشکی می‌خواهیم در مجامع خود موضوع مبارزه با دخانیات را مطرح کنند تا فرصتی ایجاد شود که از این کانون‌ها برون‌دهی در بحث مبارزه با دخانیات را داشته باشیم. باید برسیم به جایی که در هر دانشگاهی یک کانون دانشگاهی در ارتباط با ستاد ملی مبارزه با دخانیات ایجاد شود و جلسات مشترکی میان این کانون‌ها و ستاد برگزار شود که منجر به ایجاد شبکه شود تا با انتقال مفاهیم و برنامه‌ریزی منجر به شکل‌گیری جریان شود و در نهایت در حوزه دخانیات، راهبردها و تلاش‌هایی که درحال انجام است به دانشگاه‌ها و دانشجویان تعمیم یابد. او افزود: کاری که در «پاد» انجام شده است کار کمی نیست و می‌توانیم با کمی تغییر این موفقیت‌ها را به دانشجویان تعمیم دهیم. این بهترین راهبردی است که شما انتخاب کرده‌اید. دوستان ما در مرکز مشاوره و سلامت روان وزارت بهداشت نیز برنامه‌های خوبی در مسیر مبارزه با دخانیات داشته‌اند و روی این موضوع فعالیت زیادی شده است. در حوزه مبارزه با دخانیات دغدغه وجود دارد و زمانی که افرادی چون دکتر مسجدی تا این سطح دغدغه‌مند هستند، دانشجویان نیز انجام وظیفه خواهند کرد که البته جامعه پزشکی نیز به این سطح از دغدغه رسیده است. مطمئنا ما در این مسیر تلاش‌هایی خواهیم کرد تا موجب افزایش امید شود.

گزارش «شرق» از یک معضل جهانی؛ نبود توالت کافی در سطح شهر برای شهروندان

دغدغه‌ای پنهان برای همه مردم

نسترن فرخه

هلند: توالت‌های سیار باعث بوی ادرار در شهر است

علی یکی دیگر از افرادی است که در مورد وضعیت توالت عمومی‌های محل زندگی‌اش گفت‌وگو می‌کند. او حالا بیش از دو سال است که در هلند زندگی می‌کند و می‌گوید همه جاهای عمومی هلند توالت عمومی دارد. این پسر جوان اضافه می‌کند: «اینجا، ایستگاه مترو، مراکز خرید و کتابخانه توالت عمومی دارند و در مرکز هر شهری تعداد زیادی سرویس بهداشتی وجود دارد، اما همه این توالت‌ها پولی هستند. مثلا جدیدا توالتی تأسیس شده که داخلش می‌توانی آهنگ گوش کنی و اپلیکیشنی داشت که می‌توانستی آهنگش را عوض کنی که آن توالت از همه گران‌تر بود به دلیل امکاناتی که داشت. با وجودی که معمولا توالت‌های اینجا تمیز است و حتی الکل گذاشتند تا قبل نشستن با الکل همه‌جا را تمیز کنی، برای ما ایرانی‌ها دردسر خواهد بود؛ چون ما همه از شلنگ و آب استفاده می‌کنیم. نوع دیگری از توالت دارند که در فستیوال‌ها از آن در سطح شهر استفاده می‌کنند. وقتی جشنی باشد کل شهر را مجهز به این توالت‌های سیار می‌کنند، البته در همان چند روز جشن همه‌جا شایر بوی ادرار می‌آید ولی برای خودشان اصلا این موضوع مهم نیست».

فرانسه: خیابان‌های پاریس و بوی همیشگی ادرار

زینب جوان دیگری است که به‌تازگی از یک سفر تفریحی که در فرانسه داشته برگشته است و در مورد وضعیت توالت‌های فرانسه با وجودی که رایگان نیست می‌گوید: «واقعاً شرایط اقتضای بود. باورکردنی نیست که مردم وسط خیابان کارشان را می‌کردند. واقعا عجیب بود. مثلا اطراف برج ایفل پر از بی‌خانمان بود. جلوی پلیس یک مرد شلوارش را پایین کشید و کارش را انجام داد. جلوی تعداد خیلی زیادی توریست که از جاهای مختلف آمده بودند و پلیس اصلا واکنشی نشان نداد. مشخص بود برای خودشان این موضوع کاملا عادی است. خلاصه همه‌جا بو می‌آمد و این را هم بگویم که من از فرانسه فقط همین پاریس را دیدم و جای دیگر را ندیدم و نمی‌دانم اوضاع شهرهای دیگر آن چگونه است».

توالت‌های پولی همه کشورها تمیز و در دسترس است

حسین و فریناز زوج جوانی هستند که در چهار سال اخیر به چند کشور سفر کرده‌اند. آنها از وضعیت سرویس بهداشتی کشورهایی مثل اسپانیا، ایتالیا و سوئیس می‌گویند:

«هر سه کشور توالت‌های پولی داشت و برای همین کیفیت خوبی داشتند. تمیز بودند و در سطح شهر هم در دسترس بودند. اما توالت‌های رایگان معمولا همه آن‌قدر غیربهداشتی بود که امکان استفاده را سخت می‌کرد. مثلا در اسپانیا چون دزدی زیاد بود، اجازه استفاده از سرویس بهداشتی امکان عمومی را نداشتیم. مگر آنکه از صاحبان فروشگاه می‌خواستیم اجازه دهند از آن استفاده کنیم. به طور کل توالت هر کشوری که پولی بود به نظر ما خوب بود ولی توالت‌های رایگان همه جاهایی که ما تا الان رفتیم چندان خوب نبوده است».

رفتیم که گفتند بسته شده. تصور چالشی‌س که آن شب برای من پیش آمد غیرقابل تصور است و ما مجبور شدیم به‌سرت خودمان را به خانه برسانیم». مشکل نبود سرویس بهداشتی کافی در سطح شهر شرایط را برای افراد بزرگسال و به‌ویژه مسن‌ها هم سخت کرده. به طور مثال با مادری ۵۵ساله هم به عنوان نمونه‌ای از این جامعه آماری صحبت کردیم که او هم بارها به دلیل نبود سرویس بهداشتی در محله‌شان که تهرانرس است، مجبور است به‌سرت خودش را به خانه برساند. خودش اضافه می‌کند: «یک توالت در پارک بانوان داریم که ساعت پنج در پارک را می‌بندند. یکی در پارک شهدا داریم که معمولا در آن بسته است و چند تا در پاساژها داریم که برای خود فروشنده‌هاست. این را هم بگویم که توالت‌های جاده‌ها هم که اوضاعش خراب‌تر از این حرف‌هاست و سفر رفتن با ماشین شخصی همیشه برای من دردسر است. آن‌قدر همیشه کثیف است که سعی می‌کنم اصلا استفاده نکنم».

کانادا و توالت‌های شبیه به تهران

ساناز دختر جوانی است که حالا بیش از سه سال از مهاجرتش به تورنتو کانادا می‌گذرد. از وضعیت توالت عمومی‌های مترو محل زندگی خود می‌گوید که تفاوت خاصی با چیزی که در ایران وجود داشته، ندارد. ولی اینجا هم دقیقا شبیه به تهران است. اگر به دستشویی نیاز داشتی، بحران خواهی داشت. مگر آنکه کافی با رستورانی اجازه دهند از سرویس بهداشتی آنها استفاده کنی. هر چند یک سری کیوسک‌های تک‌نفری برای استفاده در شهر وجود دارد که آن‌قدر آلوده و غیربهداشتی است که دلت می‌خواهد بعد از آن همه تنت را در اسید بشویی. به نظرم تنها جایی که رفتن و وضعیت توالش خوب بوده، ترکیه بود و معمولا توالت فرودگاه بقیه کشورها اقتضاح است. یکی از بزرگ‌ترین مال‌های ما در این منطقه واقعا بد است. از سرنگی که داخل سرویس می‌بینی تا فردی که همان‌جا درحال مصرف مواد است. یک موضوع دیگر هم سیستم توالت مردانه است که همسرم همیشه سیر این موضوع مشکل دارد. توالت‌های سریایی که حتی بین آنها دیوار کوچکی هم نیست و همه باید کنار هم بایستند. من فکر می‌کردم اروپایی‌ها همیشه فرهنگ بیشتری حداقل در این زمینه از ما دارند ولی بعد دچار شوک فرهنگی شدم و نظرم کامل عوض شد. همین نبود شلنگ در توالت‌های اینجا خیلی سخت است، با وجودی که الان مسلمان‌های زیادی در کانادا ساکن هستند و حتی خیلی از اروپایی‌ها به خواست خودشان در خانه شلنگ نصب می‌کنند.

هنگ‌کنگ چین: اینجا مشکل خاصی برای توالت عمومی نداریم

مروارید دختر ایرانی دیگری است که حالا چهار سال از سکونتش در هنگ‌کنگ چین می‌گذرد. او در مورد وضعیت توالت‌های هنگ‌کنگ نظر تقریبا مثبتی دارد و می‌گوید: «حقیقتا وضعیت توالت‌های اینجا خیلی بد نیست. توالت‌های سطح شهر معمولا تمیز هستند. حتی پیش آمده از توالت جاهایی

کاهش سن ابتلای آلزایمر به ۶۰ سال

رئیس انجمن علوم اعصاب ایران از کاهش سن ابتلا به آلزایمر به ۶۰ سال خبر داد و گفت: آلودگی هوا، استرس، تغذیه نامناسب و عدم فعالیت بدنی از عوامل مهم ابتلا به آلزایمر در ایرانیان است. محمدتقی جغتایی روز چهارشنبه در سیزدهمین همایش علوم اعصاب پایه و بالینی که در مرکز همایش‌های رازی برگزار شد، افزود: زوال عقل، اختلال مزمن مغزی و آلزایمر جزء بیماری‌های دمانس هستند. آلزایمر یا بیماری فراموشی، یک نوع اختلال عملکرد مغزی است که در اثر آن به تدریج توانایی‌های ذهنی بیمار تحلیل می‌رود. البته با بالا رفتن سن، اندکی فراموشکارشدن در افراد طبیعی است اما در بیماری آلزایمر این اختلال حافظه به تدریج پیشرفت می‌کند. البته کرونا نیز بیشترین تأثیر را در تخریب و ایجاد اختلالات مغزی گذاشته و می‌تواند یکی از عوامل مهم ابتلا به اختلالات ذهنی باشد. او درعین‌حال با تأکید بر افزایش تاب‌آوری جامعه افزود: با توجه به شرایط اقتصادی جامعه، وضعیت روانی مردم نیز به هم می‌خورد و توانایی‌های کاربردی پایین می‌آید. برای جلوگیری از این امر باید تاب‌آوری افراد با کنترل استرس و فعالیت بدنی مناسب افزایش یابد. حوزه علوم اعصاب جزء حوزه‌های پرطرفدار است، به طوری که دانشجویان زیادی علاقه‌مند به تحصیل در این حوزه هستند. او ادامه داد: در گذشته ابزارها برای شناخت مغز بسیار محدود بودند، اما خوشبختانه با رشد آی‌تی، رشد حوزه‌های مختلف زیستی، رشد مطالعات الکتروفیزیولوژی و هوش مصنوعی شناخت مغز و علوم اعصاب پیشرفت‌های چشمگیری داشت. پیش‌بینی می‌شود در ۵۰ سال آینده به جایی برسیم که بیماران روانی با یک تست ساده تشخیص داده شوند. همچنین محققان اعتقاد دارند با رشد حوزه علوم اعصاب و علوم شناختی تا ۴۰ سال آینده افراد نابینا، بینا می‌شوند. جغتایی با بیان این موضوع که برای رشد یک جامعه باید حوزه علوم اعصاب تقویت شود، گفت: با توجه به تلاش‌هایی که دانشجویان و اساتید این حوزه داشته‌اند، حوزه علوم اعصاب در منطقه اول است. همچنین در دنیا رتبه ۱۳ به کشورمان ایران اختصاص دارد.

او در ادامه به برگزاری کنگره‌های علمی اشاره کرد و افزود باید همه این کنگره‌ها در راستای پیشگیری از بیماری‌ها برگزار شوند. در ادامه این کنگره، سیدمحمد مهدوی، دبیر علمی ستاد توسعه علوم شناختی، گفت: حوزه سلامت هدف نهایی ستاد است که تلاش می‌کنیم با بهره‌گیری از تمام امکانات این اهداف اجرا شود. آموزش شناختی، فناوری‌های نوظهور شناختی، فلسفه ذهن و نظریه‌پردازی و همچنین شناخت اجتماعی و علوم اجتماعی محاسباتی از اهداف مهم ستاد است که در راستای اجرای آن تلاش می‌کنیم.

خبر

بخشی از بنزین مصرفی با استانداردها هم‌خوانی ندارد

معاون رئیس‌جمهور با بیان اینکه ما اثباتست قوانین داریم، گفت: متأسفانه همین قوانین هم درست اجرا نمی‌شود. همچنین به‌جای برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت به برنامه‌های کوتاه‌مدت روی آورده‌ایم و با تغییرات مدیریتی اجرای برنامه‌ها نیز متوقف می‌شود. میرگرد «انرژی، آلاینده‌ها و صنعت» با حضور شینا انصاری، معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، هاشم اورعی، عضو هیئت‌علمی دانشکده‌مهندسی برق دانشگاه شریف و محمد وصال، عضو هیئت‌علمی دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه شریف، عصر سه‌شنبه در دانشکده برق دانشگاه شریف برگزار شد. شینا انصاری در این نشست گفت: اگر بخواهیم درباره موضوع نشست بر چند محور تمرکز کنیم، یکی از موضوعات اشاره‌شده، امنیت انرژی است. همان‌طور که می‌دانید، در کشور با ناترازی انرژی مواجه هستیم. ما اگر می‌خواهیم در مقوله امنیت انرژی، دسترسی بدون وقفه به انرژی داشته باشیم، سیاست‌گذار حتما باید امنیت انرژی را با ملاحظات محیط‌زیستی در نظر بگیرد تا خروجی آن سیاست‌ها به شکلی باشد که انرژی را تأمین کند، اما نه به قیمتی که به محیط زیست آسیب برسد و در میان‌مدت و بلندمدت سلامتی مردم را با آسیب مواجه کند. بنابراین سیاست‌گذار باید در سند امنیت انرژی دید همه‌جانبه‌نگر داشته باشد. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با تأکید بر اینکه نیازمند بازنگری در سیاست‌های مربوطه و حکمرانی یکپارچه در این زمینه هستیم، گفت: موضوع بعدی درباره ناترازی انرژی است که اثرات آن در محیط زیست باعث تشدید آلودگی هوا شده است. وقتی صنایع به استفاده از سوخت‌های سنگین نظیر نفت کوره روی می‌آورند، باعث ایجاد گاز‌های آلایند در هوا می‌شوند. موضوع دیگر ناترازی بنزین است. بخشی از بنزین مصرفی منابع متحرک از جمله خودروها با استانداردهای مصوب ملی در سازمان ملی استاندارد، مطابقت ندارد.

تشخیص زودهنگام

درمان اثربخش

همراه محک، حامی تشخیص زودهنگام باشید.

mahak-charity.org

محک

مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان